

PREMIS LITERARIS D'ACCIÓ SOCIAL 2025
«MOMENTS X GRANS»

HISTÒRIA REAL, VISCUDA TOT PENSANT I VALORANT LA VIDA

Una vegada en un petit país, en un territori encara més petit, els seus ciutadans i les seves ciutadanes, vivien feliços, tranquils i confiats, però va passar una cosa imprevisible, inesperada, que trasbalsaria a tota la població, canviant per complet les seves vides.

Sí, de cop i volta, sense avisar, les persones es morien i no sabien el perquè:

- què està passant? - es preguntaven i la resposta era el silenci.

Les primeres famílies que ho van viure, estaven desesperades, impotents, però es clar, de seguida, els metges van haver de trobar què passava i tothom ens vàrem assabentar que teníem a sobre nostre una pandèmia: - Una pandèmia?, Però de què? - doncs sí, acabàvem d'entrar en uns dies de por, d'angoixa, de dolor, d'incertesa, de mort ...

Acabàvem de saber que la Covid19 s'havia establert en el nostre territori d'una manera greu, no sabíem què era i correm-hi tothom que això és la pesta o pitjor. Davant dels primers casos, les autoritats varen prendre la decisió de tancar el nostre territori, no podíem sortir ni entrar ningú: - Ostres! doncs com ho farem? -, llavors ens adonarem que tothom té la necessitat de moure's constantment: pel treball, per visites familiars o mèdiques, per compres i un munt de etc. Vam acabar de veure'ns empresonats i alguns deien: - Ens morirem tots! Però tant greu és? doncs sí, aviat ens vàrem fer càrrec de la gravetat.

Per això algunes persones no van acceptar que els limitessin la llibertat, que fins llavors potser no havíem valorat i alguns van marxar com van poder del territori, incomplint el confinament, doncs els semblava que potser era cosa de la zona i més enllà no passava res.

Aviat ens vàrem adonar que no, que la pandèmia anava creixent i ja era a nivell mundial. Anava complicant la vida de tothom i més quan les autoritats del territori, van sortir a explicar què passava i què calia fer, principalment el perquè estàvem aïllats de la resta del món.

De fet, les autoritats dels quatre municipis sempre van mantenir la seva presència en els mitjans, amb una informació clara i continuada, encara que no podien fer-hi res, només intentar que els serveis bàsics funcionessin. Ningú sabia què era el millor per ajudar.

El fet de ser el primer territori confinat i tancat, totalment aïllat de la resta de Catalunya, va va crear una angoixa tremenda i una situació mai vista.

Això sí, quan ens fan confinar, ja teníem els contagis a casa nostra. Moltes, moltíssimes persones ja estàvem contagiades... l'hospital ple, els mateixos metges i infermeres també tenien la Covid19, - com ho faríem?, allò que es diu: «queien com mosques».

Lògicament tots els països del món es van posar les piles i a cercar la vacuna per aturar aquesta pandèmia tant salvatge i nova, encara que també deien que si era un invent d'algun laboratori, etc. El cas era que si agafaves la Covid19, en principi no tenies res a fer, la majoria es moria.

- Manoi, potser és real això que està passant? Ha arribat la nostra fi?

Les famílies veien com els seus morien i sense poder dir ni adéu. - No pot ser, estem en un mal somni? Què serà de la humanitat? - Doncs sí, quan tenies els símptomes acabaves a l'hospital, molts ja no tornaven i els enterraven sense cap familiar, llavors: desesperació, dolor. La Covid19 no preguntava l'edat, però sí que arribat aquest moment, els que tenien tots els números eren les persones grans i més les que estaven en les residències, més

delicats. Aquí va sorgir el gran problema, doncs era un espai compartit i tots grans, un desastre per les persones i les seves famílies, doncs no és podien veure, no podien fer res, terrible !!

Per sort moltes residències varen fer mans i mànigues per intentar salvar-les, però no totes. Va ser llavors quan es va veure que les persones grans no érem importants, que no calia que ens salvessin, no érem res per alguns personatges i alguns polítics, ja ens havíem de morir i com que també era difícil de salvar-les...

Aquí va ser quan els més grans vàrem veure i entendre que part de la nostra societat i d'altres, no apreciaven els «vells» no érem necessaris ni imprescindibles, llavors va ser quan vàrem entendre que calia humanitzar la manera de pensar i que s'havia de valorar a totes les persones, sense distinció d'edat, des de petits fins a grans, som éssers humans, o no?

Des d'aquells dies i mesos terribles, la societat hem de recapacitar. Hem de valorar els nostres sentiments envers les persones que siguin grans, o no ho siguin. Per tant, en aquells dies algú havia de decidir quin tractament o quina solució tenir per evitar la mort. Ens hem de preguntar si va ser criticable deixar morir els «avis i àvies».

Per sort ja feia un temps que es parlava del bon tracte i com valorar a tothom igual.

Es feia servir una paraula nova i una mica estranya (sí que quallarà), en diuen **Edatisme** i es tracta d'una discriminació per l'edat, que es manifesta en moltes formes com ara: prejudicis, discriminació, falta de respecte, infantilitzar, despersonalitzar, falta de drets, perdre qualitat de vida, a vegades en la pobresa, assetjament psicològic, aïllament social, menyspreu als cossos arrugats i de vegades menystinguts per la sanitat, la soledat, i un llarg etc. que cal entendre i valorar, per tal de què totes les persones, sense distinció de l'edat (moltes d'aquestes discriminacions els infants també les pateixen) se les tingui un respecte i se les valori de la mateixa manera.

Tot plegat va ser una terrible gran vivència i més quan veiem que la mort estava passant pel carrer a veure en quina casa i persona s'aturava. Segurament tothom vàrem tenir algú proper que ens va deixar, que el seu cos no va resistir. Per desgràcia fins al cap de temps alguns no sabíem que estaven morts. Ara, les persones que ens van deixar, caldria saber: Com ho van viure? Com ho van patir? Sols? Només amb els sanitaris? aquests també morien per salvar als altres. Suposo que va ser dramàtic i dolorós.

Amb tot això, jo mateix, que per sort no vaig agafar res (no les tenia totes), com que no podíem moure'ns de casa intentàvem distreure'ns mirant la televisió, però allí a cada poca estona parlaven de la Covid19.

Vaig decidir pintar quadres i pujar i baixar escales per no perdre moviment. Però i la ment?, els pensaments?, els sentiments?. Què pensem quan sabem que la mort pot trucar la porta? Què pensaven els altres? Recordeu? Tothom teníem coses a fer. Com podem aturar de cop totes les activitats?, no fer res, no poder ni sortir de casa..., impotència, sentir-se inútil i pensant: - Em salvaré jo i la meva família?

De seguida vaig començar a repassar tota la meva vida: les feines, les vivències, la família, el com vaig actuar en aquells moments de la vida passada, quants errors vaig fer? Podia haver canviat coses? Millorar-les? Evitar els trencaments? De vegades trencaments familiars. He fet el que calia envers els fills i la parella? I els pares? I els germans? I si realment existeix el més enllà? Algú em demanarà comptes? Realment he viscut la vida que de jove net havia somiat?

Tot aquells mesos era un donar voltes sobre tot el que havia fet. És allò que diuen, que quan et mors et ve la visió de tota la teva vida, però en aquest cas era, per sort, sense morir. És impressionant la quantitat de coses que vaig arribar a pensar i a revisar, la ment no parava i de tant donar-hi voltes, podies caure en una depressió. Per sort vaig conservar l'esperança i pensava que encara no era el moment, havia de fer moltes coses abans de l'últim dia...

També pensava que si en sortia i encara que sigui gran, puc millorar? Per això pensava, quin tracte havien tingut envers meu? Els que tinc a l'entorn? I, jo, com he tractat als altres? És clar que si ho pensem bé no som perfectes i potser no vàrem tractar bé als nostres.

I ara davant del dubte d'un futur, sabré donar un bon tracte als altres? Hem tractaran bé a mi com a persona gran? Si sobrevisc? La societat evolucionarà envers un bon tracte a les persones més grans?

Han passat aquests anys, i hem arribat a la conclusió de què: aquella experiència ens ha fet millors? La humanitat ha millorat?. Doncs no gaire, crec que seguim igual o pitjor, per això hem de parlar avui d'**Edatisme**: hem de parlar de mals tractes, de guerres, de genocidis, de què moltes persones és moren de gana, de les injustícies dels governs, dels jutges, també de ciutadans, també de parents i amics. No, potser no sabem fer una societat millor. No ens va servir de res veure el patiment, la impotència, el dolor i la mort al costat o directament?

Doncs encara hi som a temps. Ara cal eradicar l'**edatisme** de la nostra societat; cal trencar aquests mals tractes; cal respectar els més grans però també els més joves; cal que entre tots i totes, fem una societat millor i explicar que envellir no és deixar de ser una persona, és simplement una etapa més de la vida, diferent; cal cuidar-nos, saber viure i deixar viure i **sobre tot no perdre ni l'esperança, ni la il·lusió.**

Però per aconseguir eradicar l'**Edatisme**, què hem de fer?

Lògicament jo mentre meditava el què havia fet durant la meva vida, en aquells moments, creient en el més enllà, o no, al menys jo, pensava que cal ser millors persones, respectar-nos els uns als altres. No podem deixar que els nostres pensaments degenerin en coses negatives, que el pitjor de nosaltres sigui la manera de fer. Entenia que el nostre caràcter, moltes vegades no respon amb un criteri de respecte, de bona relació. Tothom ens enfadem sense comptar fins a cent, reaccionem amb violència, amb menyspreu, a vegades no sabem ser moderats, no escoltem els altres, i **sobretot, no estimem prou...**

En situacions difícils moltes persones reaccionem negativament, fins llavors potser vivíem creguts de què tot ho controlem, que ja sabem què cal fer. Estàvem segurs de nosaltres mateixos, orgullosos del que soc, "l'Ego" al màxim. Quan de sobte t'adones que no som res, que la salut i moltes coses, no les pots controlar i la Covid19, si et trobava dèbil o tenies alguna malaltia crònica, et provocava una situació de difícil sortida. No sols et trobaves molt malament, sinó que senties la impotència, igual que els metges que sense certs tractaments i sense la vacuna es veien impotents, per aturar el desenllaç final.

Aquí és on jo meditava sobre la vida i la mort, quin misteri, oi? Què hi havia després de què et mors? Totes les religions prediquen el més enllà, però, ens ho creiem? Qui soc? D'on vinc? I, cap on vaig? Jo sé el que pensava, però i les altres persones? En aquests moments per les xarxes, pel mòbil, podíem parlar els uns amb els altres i sempre es comentava:

- Tu, que això és greu i ens podem morir! -. Jo i moltes persones ho analitzàvem, ja que al veure la mort a prop, pensaven el mateix, altres res, no cal patir et mors i s'acaba tot, però, que hi ha algú més?

Altres deien: - Si surto d'aquesta, aniré a totes, cal aprofitar la vida, tants complexos i contemplacions i mira, arriba la pandèmia i et mors...

Sabem que tots ens morirem, però aquesta situació era un imprevist, no calculat.

- Ei! que encara no soc tant gran, ara no toca!

Llavors ho teníem tant al costat i molts, si no morien, patien molt i altres, tenen seqüeles per la resta de vida.

Sembla que volem oblidar aquells temps, però si oblidem, ens tornarà a passar. Per això, cal que meditem: - Quina societat volem? Totes les persones han de ser valorades amb igualtat i si volem una societat, ordenada, cívica i respectuosa. Cal que les persones grans tinguem un paper actiu i influent en la societat. Cal que ens respectem, ens respectin i reconeguin la nostra experiència, que ens escoltin, que no ens apartin d'una societat que ha de ser per totes les edats, cadascú en la seva etapa, lliurement i poder decidir per nosaltres mateixos fins que puguem, el com viure i que, quan algú preguntí sobre l'Edatisme, puguem contestar: **i això què és?**

“Un home amb esperança”

Novembre de 2025.